

**Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de
Linthoutstraat 30 te Merchtem**

**Annelies De Raymaeker
Laurane Dupont
Julie Van Roy**

Colofon

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Linthoutstraat 30 te Merchtem

Initiatiefnemer:	Dhr. Erik Kiekens
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Leidinggevend archeoloog:	Laurane Dupont
Auteurs:	Annelies De Raymaeker, Laurane Dupont & Julie Van Roy
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1 Samenvatting van het reeds uitgevoerde onderzoek	3
Hoofdstuk 2 Landschappelijk bodemonderzoek	6
2.1 Beschrijvend gedeelte	6
2.1.1 Administratieve gegevens	6
2.1.2 Archeologische voorkennis	8
2.1.3 Terreingesteldheid	8
2.1.4 Onderzoeksopdracht	10
2.1.5 Onderzoeksmethode en -technieken	10
2.1.6 Afwijkingen t.o.v. het Programma van maatregelen (PVM)	13
2.1.7 Afwijkingen t.o.v. de Code van goede (CGP)	14
2.2 Assessmentrapport	14
2.2.1 Beschrijving van de bodemopbouw	14
2.2.2 Resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek	18
2.2.2.1 Pedogenetische zone 1: Aba-bodem	19
2.2.2.2 Pedogenetische zone 2: verstoring < 150m diepte	20
2.2.3 Interpretatie van het onderzochte gebied	21
2.2.4 Beantwoording onderzoeksvragen	21
2.3 Bijsturing van het vervolgtraject	22
Hoofdstuk 3 Proefsleuvenonderzoek	23
3.1 Beschrijvend gedeelte	23
3.1.1 Administratieve gegevens	23
3.1.2 Archeologische voorkennis	24
3.1.3 Onderzoeksopdracht	24
3.1.4 Vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken	25
3.1.5 Afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategie en -methodes	26
3.1.6 Afwijkingen t.o.v. de Code van goede praktijk	29
3.2 Assessmentrapport	29
3.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	29
3.2.2 Beschrijving van de referentie-bodemprofielen	29
3.2.3 Vergelijking met de resultaten van het landschappelijk booronderzoek	35
3.2.4 Beschrijving van de bodemsporen	35
3.2.4.1 Kuilen	38
3.2.4.2 Houtskoolrijk spoor met scherf	42
3.2.4.3 Paalkuilen	44
3.2.4.4 Greppels	45
3.2.4.5 Muren	48
3.2.5 Beschrijving van de vondsten	50
3.2.6 Natuurwetenschappelijke staalnames	53
3.3 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	53
3.4 Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief	53

3.5 Potentieel op kenniswinst	53
3.6 Beantwoording onderzoeksvragen	53
3.7 Conclusie en afweging vervolgonderzoek	54
Hoofdstuk 4 Programma van maatregelen	56
4.1 Administratieve gegevens	56
4.2 Gemotiveerd advies	58
4.3 Programma van maatregelen	60

4.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2021E204 (proefsleuven)
Aanleiding:	De nota werd opgesteld naar aanleiding van een aanvraag tot het bekomen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 3241 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Laurane Dupont OE/ERK/Archeoloog/2018/00212 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Actoren:	Laurane Dupont (archeoloog) Julie Van Roy (assistent-archeoloog)
Locatie:	Merchtem, Linthoutstraat 30 Bounding box: punt 1: x = 142 813, y = 181 664 punt 2: x = 142 890, y = 181 748 Gemeente Merchtem, Afd. 3 Brussegem, Sectie B, percelen 279b en 284f (beide deels).
Periode uitvoering:	19 mei 2021
Relevante termen:	Proefsleuven, boerderij, ontginning
Bebouwde zones:	Er stond oorspronkelijk een boerderij op het terrein, maar deze werd reeds gesloopt voor aanvang van het onderzoek.

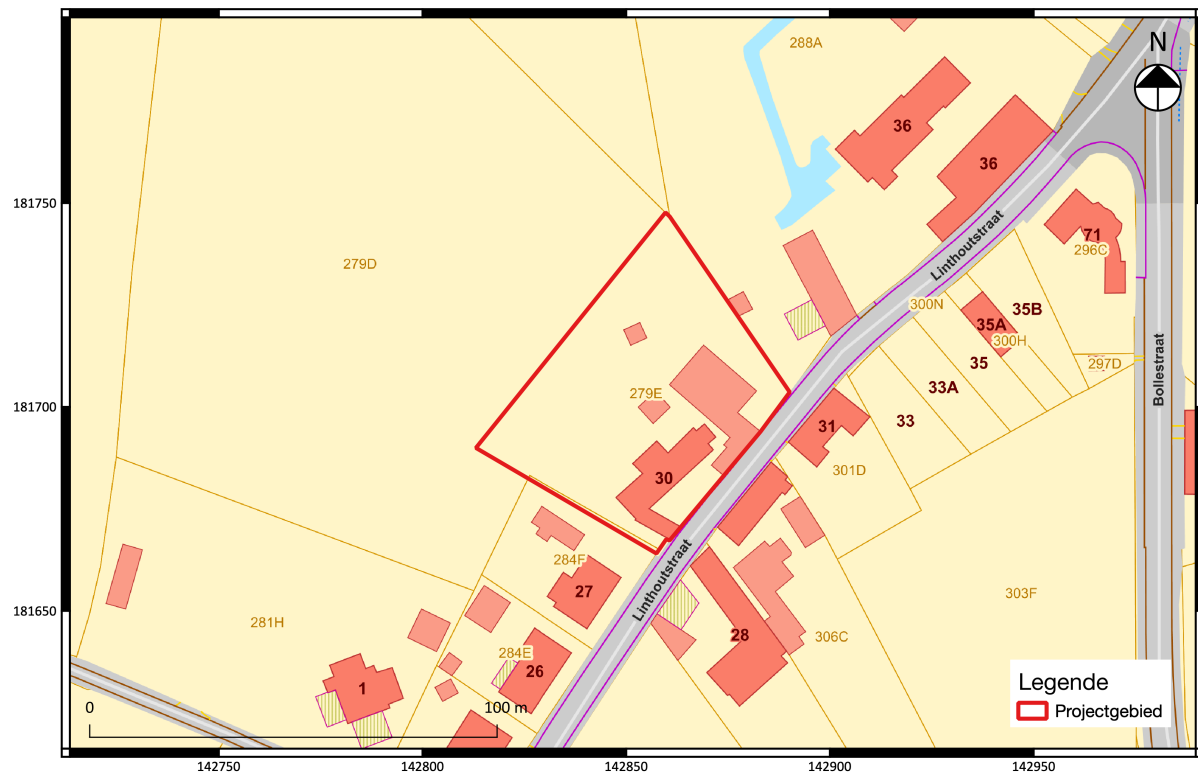

Fig. 4.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied.

Fig. 4.2: Uittreksel van de meest recente luchtfoto met situering van het projectgebied.

4.2 Gemotiveerd advies

In het kader van een verkavelingsvergunning voor een terrein aan de Linthoutstraat te Merchtem werd een archeologienota opgemaakt. Het uitgevoerde bureauonderzoek (ID 6195)¹² toonde aan dat er een archeologisch verwachting bestaat voor de aanwezigheid van (pre)historische vindplaatsen, zowel in de vorm van artefactensites als bodemsporen.

Tijdens het verkennende archeologisch booronderzoek werd vastgesteld dat de bodem onvoldoende bewaard is om steentijdartefactensites te kunnen herbergen. Er werd meteen overgegaan tot het aanleggen van proefsleuven. Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat het projectgebied een eerder beperkt bodemarchief bevat met weinig potentieel tot kennisvermeerdering. Het onderzoek leverde voornamelijk recente verstoringen en sporen uit de nieuwe tijd op die te linken zijn aan landbouwindeling en achtererfactiviteiten (o.m. greppels en ontginningskuilen). Archeologisch relevante aanwijzingen van de 18de-eeuwse bewoning werden naast één heel slecht bewaard muurtje niet aangetroffen. Het enige spoor dat potentieel archeologisch relevant bleek te zijn werd volledig onderzocht en kon op basis van het aardewerk teruggeschroefd worden tot in de ijzertijd. Gezien de geïsoleerde ligging van het spoor en het feit dat andere eventueel aanwezige relevante sporen wellicht afgetopt werden door de vele ontginningskuilen kan met relatief grote zekerheid worden bepaald dat het aangetroffen archeologisch ensemble niet voldoende potentieel bezit om de kostprijs van een verdere studie of opgraving te rechtvaardigen. De geplande werken zullen bijgevolg ingrijpen op een kwantitatief en kwalitatief beperkt archeologisch archief. Hieruit vloeit dat een volledige vrijgave van het terrein wordt geadviseerd. Het terrein kan worden opgenomen op de GGA-kaart (fig. 4.3).

¹² <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/6195>

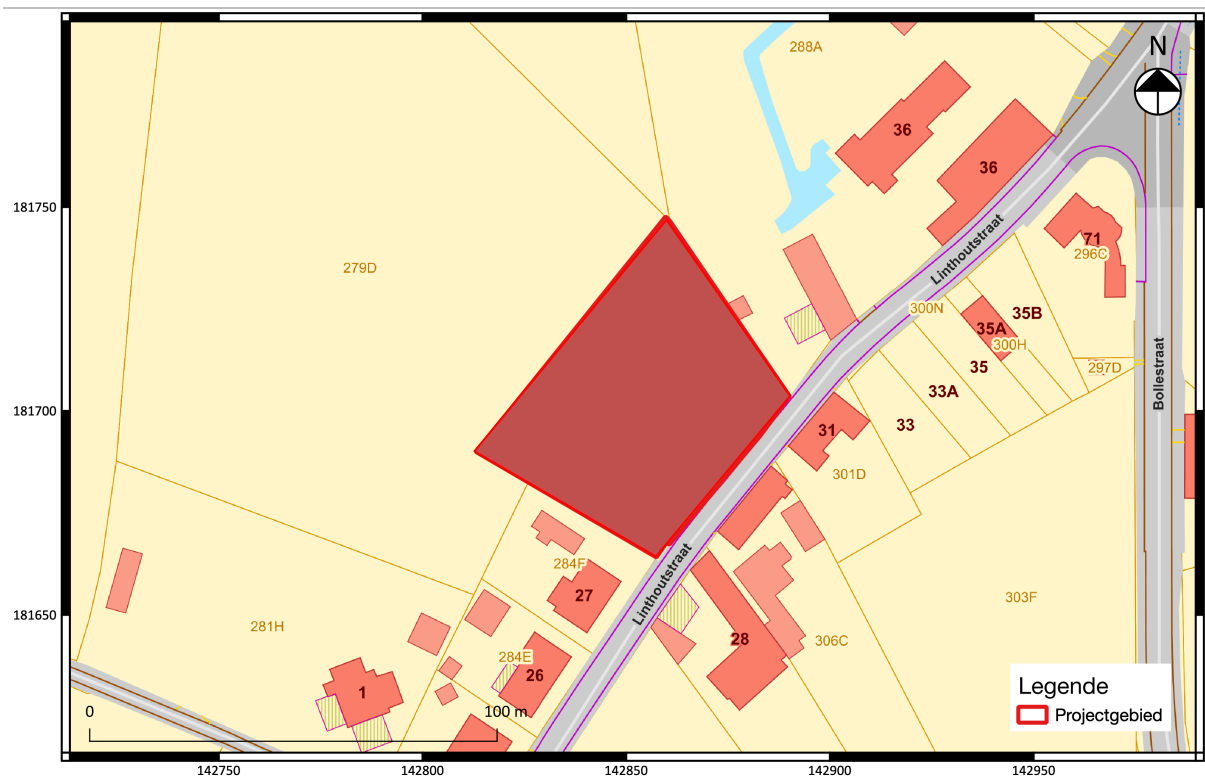

Fig. 4.3: Syntheseplan met aanduiding van het advies omtrent verder archeologisch onderzoek (vrijgave van het terrein).

4.3 Programma van maatregelen

Aangezien er geen verder onderzoek wordt aanbevolen, dient er ook geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: "Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap." Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.